

Degvielai atkal nebūs jābūt zaļai

Ar mērķi mazināt pieaugušās degvielas cenas no 1. jūlija līdz 2023. gada beigām biopieļaukuma pievienošana degvielā nebūs obligāta, paredz otrdien valdībā apstiprinātie grozījumi noteikumos par benzīna un dīzeļdegvielas atbilstības novērtēšanu.

Šajā periodā biodegvielas pieļaukuma prasības piemērošana būs brīvprātīga, proti, degvielas mazumtirgotāji vai komersanti, kas degvielu realizē vairumtirdzniecībā, paši varēs izvēlēties piemērot vai nepiemērot biodegvielas pieļaukumu.

Ekonomikas ministrija prognozē, ka grozījumu apstiprināšanas rezultātā, ja tādējādi

mazināsies degvielas cena vai tās palielinājums notiks lēnāk, degvielas patēriņš netiktu būtiski ietekmēts, tas ir, netiktu novērots būtisks degvielas patēriņa pieaugums.

Ministrija skaidro, ka vienlaikus jāņem vērā, ka degvielas tirgus Latvijā netiek regulēts – tirdzniecība notiek brīvā tirgus apstākļos, kā arī jāņem vērā, ka noteikumu projekts nenoteic to, ka biodegvielas pieļaušana ir aizliegta. **Ja degvielas realizētājs izvēlas šo pieļaukumu saglabāt, tas attiecīgi tiek iekļauts arī degvielas cenā.**

Spēkā esošie noteikumi par benzīna un dīzeļdegvielas at-

bilstības novērtēšanu paredz, ka dīzeļdegvielu atļauts realizēt Latvijā tikai tad, ja tai ir pievienota biodegviela ne mazāk kā 6,5% apjomā no kopējā maisījuma tilpuma. Savukārt benzīnu (E95) atļauts realizēt tikai tad, ja tam ir pievienots bioetanols ne mazāk kā 9,5% apjomā no kopējā maisījuma tilpuma. Kopš 2019. gada biodegvielas pieļaukuma prasības ir harmonizētas visās Baltijas valstīs.

Ekonomikas ministre Ilze Indriksone (NA) valdības sēdē uzsvēra, ka biopieļaukuma pievienošana degvielā līdz ar šiem grozījumiem netiek atcelta – ja tas pēc ekonomiskiem principiem ir izdevīgāk,

degvielas tirgotāji biodegvielu atbilstoši pieļaujamajām normām var pievienot arī vairāk. Tāpat viņa sacīja, ka grozījumi, kas ļaus tirgotājiem pašiem izvēlēties, vai pievienot biopieļaukumu, tiks vērtēti dinamiski.

Latvijas Biodegvielu un bioenerģijas asociācijas (LBBA) valdes loceklis Indulis Stikāns sēdes laikā iebilda pret attiecīgajiem grozījumiem, norādot, ka šādam lēmumam trūkst aprēķinu par konkrētu cenas samazinājumu.

Finanšu ministrs Jānis Reirs (JV) atbildēja, ka jautājums par cenu nav aktuāls, jo cenu izmaiņas ir ļoti dinamiskas, tādēļ aprēķini nebūtu relevanti.▶

legādāsies vakcīnas pret pērtiķu bakām

Eiropas Savienība (ES) iepirks 110 000 vakcīnu pret pērtiķu bakām, vakar paziņojusi ES veselības un pārtikas drošuma komisāre Stella Kirjakidu.

Līgumu par vakcīnu iegādi plānots parakstīt jau šodien.

Pirmās vakcīnas devas ES būs pieejamas jau jūnija beigās.

Līdz šim ES konstatēti aptuveni 900 gadījumi, kad cilvēki inficējušies ar pērtiķu bakām. Visā pasaulē konstatēti aptuveni 1400 šādu gadījumu.

Pērtiķu bakas Āfrikā stopamas jau gadiem, bet

nesen tās skārušas valstis, kurās iepriekš nebija konstatētas.

Pērtiķu bakas ir reta vīrusu izraisīta infekcijas slimība, kura visbiežāk sastopama Centrālāfrikas un Rietumāfrikas valstīs. Lai gan slimības simptomi līdzinās sasilšanai ar bakām, ierasti tie ir vieglāki ar niezi, drudzi un izsitumiem. Reizēm slimībai var būt arī smaga gaita.

Slimības pārnese no cilvēka uz cilvēku notiek ar gaisa pilieniem, ciešu ķermeņa kontaktu vai koplietojot veļu vai priekšmetus.▶

Akciju cenas krītas, naftas cenas pieaug

Akciju cenas ASV un Eiropas biržās pirmdien kritās, investoriem paredzot agresīvāku ASV Federālās rezervju sistēmas (FRS) procentlikmju pacelšanu kā līdzekli pret strauju inflācijas kāpumu.

Naftas cenas pieauga, kriptovalūtas "Bitcoin" vērtība saruka līdz 18 mēnešu zemākajam līmenim, bet ASV dolāra vērtība palielinājās.

Piektdien publicēti ASV valdības dati parādīja, ka ASV patēriņa cenas maijā kāpušas

par 8,6% salīdzinājumā ar 2021. gada maiju, kas ir straujākais patēriņa cenu kāpums kopš 1981. gada decembra. To sekmeja energoresursu un pārtikas cenu pieaugums.

Investori gaidīja šos datus kā indikatoru tam, kāds lēmums par procentlikmju paaugstināšanu var tikt pieņemts FRS sanāksmē šonedēļ. FRS ir devusi signālus par plāniem trešdien pacelt procentlikmes par 0,5 procentpunktiem, bet tiek prognozēta arī to pacelšana par 0,75 procentpunktiem.▶

Apsūdzēts bijušais

Džeisons Aleksandrs, kurš savulaik 55 stundas bija precējis ar dziedātāju Britniju Spīrsu, apsūdzēts par vajāšanu pēc tam, kad viņš bez brīdinājuma parādījās dziedātājas un Sema Asgari kāzās.

40 gadus vecais Džeisons Aleksandrs neatzina savu vainu apsūdzībās par ielaušanos un vandalismā.

Viņš tika arestēts pagājušajā nedēļā pēc tam, kad, iespējams, ietricās vārtos un straumēja video no Spīrsas mājas. Neilgi pirms aizturēšanas viņš Instagram publicēja tiešraides video, kurā bija redzams stāigājam pa Spīrsas māju, meklējot viņu, un pēc tam ieejam teltī, kur darbinieki pabeidza kārtot ziedus. Iebrucējs apgalvoja, ka Spīrsa viņu uzaicinājusi uz kāzām.

40 gadus vecā Spīrsa un viņas ilggadējais dzīvesbiedrs, 28 gadus vecais Asgari pagājušajā nedēļā salaulājās privātā ceremonijā Kalifornijā.▶

ĪSUMĀ

Lielbritānijā bezdarbs februārī–aprīlī palielinājies līdz 3,8% salīdzinājumā ar 3,7% trīs mēnešos līdz janvārim, ziņo valsts statistikas birojs. Analītiķi bija prognozējuši, ka bezdarbs valstī februārī–aprīlī veidos 3,6%. Tikmēr nodarbinātība veidojusi 75,6%. Jaunākie dati liecina, ka Lielbritānijā strādājošo vidējie ienākumi, iekļaujot prēmijas, februārī–aprīlī pieaugusi par 6,8%.

Vācija divas nedēļas pirms G7 samita pastiprinājusi drošības pārbaudes uz visām valsts ārējām robežām. Amatpersonas cenšas iztikt ar iespējami mazāk ierobežojumiem, atklāja policijas preses pārstāvis, piebilstot, ka mērķis ir atturēt no iekļūšanas valstī personas, kas var pastrādāt vardarbību. Pārbaudes tiks veiktas uz ceļiem, pa kuriem var iebraukt Vācijā, kā arī vilcienos un uz pārgājienu takām. G7 samits plānots Elmavas pilī, Vācijas Bavārijas federālajā zemē, no 26. jūnija līdz 28. jūnijam. G7 grupā ietilpst Vācija, Francija, Lielbritānija, Itālija, ASV, Kanāda un Japāna.

Krieviju šogad varētu pamest vairāk nekā 15 000 tās pilsoņu, kuru bagātība pārsniedz vienu miljonu dolāru, teikts analītiskās aģentūras "Henley & Partners" pētījumā par globālo ekonomisko migrāciju. "Krievija zaudē miljonus," norādīja analītiķis Endrū Amoilss. "Pēdējā desmitgadē no Krievijas katru gadu arvien vairāk emigrē bagātie cilvēki. Tas ir agrīns brīdinājums par problēmām, ar kurām saskaras valsts. Pirms lielo valstu sabrukuma vienmēr ir bijis bagāto cilvēku emigrācijas paātrinājums, kuri bieži vien pirmie dodas prom, jo viņiem ir līdzekļi," teikts ziņojumā.

FOTOFAKTS

SUPERMĒNESS

Jūnija pilnmēness daudzviet pasaulē tiek saukts par Zemeņu supermēnesi. Šādi Zemes dabiskais pavadoņš izskatās no Talsaluras ciemata Afrinas reģionā Sīrijas ziemeļos.

FOTO – AFP/LETA

ŠAJĀ DIENĀ

15. jūnijā

1215. Anglijas karalis Džons pēc dižciltīgo sacelšanās apstiprināja Lielo hartu, kas ir mūsdienu demokrātisko valstu konstitucionālās likuma varas priekštece.

1752. Amerikāņu zinātnieks Bendžamins Frenklins pierādīja, ka zibens nav nekas cits kā elektrība.

1905. Liepājas kara ostā bojāta ēdiena un virsnieku patvaļas dēļ notikušajā matrožu dumpī nošauti divi, ievainoti astoņi un apcietināti 137 matroži.

1921. Satversmes sapulce apstiprināja Latvijas Republikas lielo valsts ģerboni.

1967. Pirmo rokmužikas festivālu Montereyas pilsētā ASV apmeklēja vairāk nekā 50 000 cilvēku.